

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 1, Sankhya Yoga
 (सांख्यकारिका-सांख्यतत्त्वकौमुदी व्याख्यायुता)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

I. अधोनिर्दिष्टेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नानां समाधानं लिखत । 5x20=100

- (१) सांख्यमतमनुसृत्य प्रमाणानि स्पष्टयत ।
- (२) तुष्टयः कति ? सांख्यतत्त्वकौमुदीरीत्या लिखत ।
- (३) 'अन्योऽन्याभिभवाश्रयजननमिथुनवृत्तयश्च गुणाः' कारिकापक्तिं तत्त्वकौमुद्युक्तप्रकारेण स्पष्टयत ।
- (४) व्यक्ताव्यक्तविज्ञानात् कथं दुःखनिवृत्तिः सम्भवति ? वाचस्पतिमिश्रमतमनुसृत्य व्याख्यात ।
- (५) 'पुरुषोऽस्ति भोक्तृभावात्' यथाग्रन्थं लिखत ।
- (६) सांख्यमतमनुसृत्य 'सर्ग क्रमं' साधयत ।
- (७) सूक्ष्मशरीरं यथाशास्त्रं निरूपयत ।
- (८) सत्कार्यवादसिद्धान्तम् आलोचयत ।
- (९) 'अध्यवसायो बुद्धिः धर्मो' कारिकां संपूर्य व्याख्यात ।
- (१०) सांख्यतत्त्वकौमुदीकारस्य वाचस्पतिमिश्रस्य परिचयः तथा सांख्यदर्शनविकासाय अस्य योगदानं स्पष्टयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 2, Sankhya Yoga
(योगदर्शनम्-योगसूत्राणि व्यासभाष्यम्-प्रथमद्वितीयपादौ)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100**

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्च प्रश्नानां समाधेयाः । सर्वेषां समानाङ्काः । 5x20=100
- (१) 'तदा द्रष्टुः स्वरूपेऽवस्थानम्' इतिदं सूत्रं व्यासभाष्योक्तरीत्या व्याख्यात ।
- (२) 'ईश्वरप्रणिधानाद्वा' सूत्रं विवेचयत ।
- (३) 'परिकर्माणि' कति ? यथाग्रन्थं विशदयत ।
- (४) योगदर्शने कति प्रमाणानि निरूपितानि ? कानि तानि ? विशदयत ।
- (५) योगाङ्गानुष्ठानात् कः लाभः ? ससूत्रं स्पष्टयत ।
- (६) क्लेशः कति विधः ? ससूत्रं सभाष्यं च साधयत ।
- (७) 'ततः परमा वश्यतेन्द्रियाणाम्' इतिदं सूत्रं व्यासभाष्यमनुसृत्य व्याख्यात ।
- (८) समाधिप्रकारान् स्पष्टयत ।
- (९) चित्तविक्षेपाः अन्तरायाः कति ? प्रतिपादयत ।
- (१०) 'तस्य सप्तधा प्रान्तभूमिः प्रज्ञा' इदं सूत्रं व्यासभाष्यमनुसृत्य विवृणुत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 3, Sankhya Yoga
(योगदर्शनम्-तत्त्ववैशारदीसहितम्-प्रथमद्वितीयपादौ)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्च प्रश्नानां समाधानानि लिखत । सर्वेषां समानाङ्काः । 5x20=100
- (१) चित्तवृत्तयः कति ? असूत्रं विशदयत ।
- (२) क्रियायोगः कः ? विवृणुत ।
- (३) अष्टाङ्गयोगे यमनियमयोः वैशिष्ट्यं स्पष्टयत ।
- (४) 'सति मूले तद्विपाको जात्यायुर्भोगाः' इतीदं सूत्रं तत्त्ववैशारदीकारोक्तदिशा निरूपयत ।
- (५) 'विवेकख्याति रविप्लवा हानोपायः' सूत्रं व्याख्यात ।
- (६) चित्तविक्षेपा, विक्षेपसहभुवश्च के ? विवृणुत ।
- (७) 'योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः' तत्त्ववैशारदीरीत्या सूत्रं निरूपयत ।
- (८) समापत्तेः स्वरूपं प्रकारान् च व्याख्यात ।
- (९) पुरुषविशेषः कः ? यथाकं व्याख्यात ।
- (१०) दृश्यं किम् ? तस्य स्वरूपं लिखत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 4, Sankhya Yoga
 (सांख्यप्रवचनभाष्यम्-प्रथमद्वितीयतृतीयाध्यायाः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. पञ्च प्रश्नानां समाधेयाः। सर्वेषां समानाङ्काः।** **5x10=50**
- (१) गुणाः ।
 - (२) 'चक्रभ्रमणवत् धृतशरीरः' सूत्रं व्याख्यात ।
 - (३) 'सप्तदशैकं लिङ्गम्' सूत्रं विवृणुत ।
 - (४) विपर्ययभेदाः पञ्च ।
 - (५) पुरुषार्थः ।
 - (६) 'अधिकारित्रैविध्यान्न नियमः' सूत्रं विवृणुत ।
 - (७) 'विरक्तस्य तत्सिद्धे' इतीदं सूत्रं निरूपयत ।
 - (८) 'देवतालयश्रुतिनारम्भकस्य' सूत्रमिमं स्पष्टयत ।
 - (९) 'अपुरुषार्थत्वमुभयथा' सूत्रं विशदीकुरुत ।
 - (१०) बुद्धिः ।
- II. यथेच्छं प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3x10=30**
- (१) वृत्तयः पञ्चतयः क्लिष्टाक्लिष्टाः ।
 - (२) विज्ञानभिक्षुः ।
 - (३) पुरुषः ।
 - (४) दुःखत्रयम् ।
 - (५) चिदवसानो भोगः ।
- III. द्वयोः प्रश्नयोः समाधानं लिखत ।** **2x10=20**
- (१) ज्ञानान्मुक्तिः ।
 - (२) 'स्थूलात्पञ्चतन्मात्रस्य' सूत्रं स्पष्टीकुरुत ।
 - (३) तुष्टिर्नवधा ।
 - (४) ईश्वरकृष्णः ।

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examination May, 2017
Paper - 5, Sankhya Yoga
 (सांख्यकारिका गौडपादभाष्यम्-१-७२ कारिकाः)

Time : 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)**

- I. गौडपादभाष्यानुसारं पञ्च प्रश्नान् समाधत्त ।** **5x10=50**
- (१) बन्धः ।
 (२) अन्तः करणम् ।
 (३) अनुमानप्रमाणम् ।
 (४) मूलप्रकृतिः ।
 (५) इन्द्रियवधाः ।
 (६) सर्गः ।
 (७) सूक्ष्मशरीरम् ।
 (८) गौडपादाचार्यः ।
 (९) सिद्धयः ।
 (१०) बुद्धीन्द्रियाणि ।
- II. गौडपादभाष्यानुसारं यथेच्छं प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3x10=30**
- (१) बुद्धितत्त्वम् ।
 (२) 'न विना भावैर्लिङ्गं, न विना लिङ्गैर्नभावनिवृत्तिः' -व्याख्यात ।
 (३) पुरुषबहुत्वम् ।
 (४) दुःखत्रयम् ।
 (५) तमोगुणः ।
- III. गौडपादभाष्यानुसारं यथेच्छं द्वौ समाधेयौ ।** **2x10=20**
- (१) विपर्ययः ।
 (२) मनः ।
 (३) सत्कार्यवादः ।
 (४) रजोगुणः ।